

hinanden, at Værdige ikke burde behandles paa samme Maade som Uværdige; at det navnlig gjaldt om at finde forskjellige Former for Fattigforsørgelse. Jeg har ikke set eller hørt under denne Forhandling; at dette Hovedpunkt er draget frem, og dog turde det alligevel være et Hovedspørgsmaal ved Fattigforsørgelsen, at faae gjort Forskel mellem værdig Trang og selvforstødt Trang. Jeg har ikke set, at Lovforslaget i nogen væsentlig Henseende har imødeføjet denne Hovedfordring til Fattiglovgivningen. Et heller har jeg set nogen Smødeføjet af den almindelige Fordring, som har været fremsat paa forskjellig Maade her i Thinget, om Eftergivelse af Fattighjælp. Man har erkjendt, at det er ganske ubilligt, at en Mand, fordi han i et enkelt Tilfælde har maattet ty til Fattigvæsenet, hele sin Levetid skal gaa og flæbe paa det. Det er slaaet fast i Samfundet, ja jeg kan næsten sige, at der har dannet sig en offentlig Mening om, at det er utilbørligt paa denne Maade. Jeg har ikke set, at der i dette Lovforslag er viist nogen væsentlig Smødeføjet paa dette Punkt. Et tredje væsentligt Spørgsmaal, som har bragt en stærk Opinion frem, er Fattiggaarden. Jeg tror, det er en udbredt Mening, at det er en gal Bet., man er kommen ind paa med disse Fattiggaarde, der i højere Grad ere blevne en Slags Dvangsarbejdsanstalter, end en passende Forsørgelse for Fattige. Heller ikke i denne Henseende ser jeg, at dette Forslag imødeføjer beretigede Krav, som ere oppe i Tiden. Endelig er der et fjerde Hovedspørgsmaal, hvor der er Tale om Fattiglovgivningen, nemlig de kommunale Byrder. Naar Kommunerne skulle gjøre Mere for deres Skole- og Fattigvæsen, blive de nemlig overbeholdte. Saavidt jeg forstaar Spørgsmaalet og Forhandlingen derom, vil det foreliggende Forslag inavere forøge end formindste Byrderne. Jeg skal paa dette Tidspunkt ikke komme nærmere ind paa en Motivering af disse korte og almindelige Udtalelser. Det vilde ellers være let ved Henvisning, til forskjellige Paragrafer og forskjellige Forhold, at paa vise, at dette Forslag ikke i nogen Maade — forekommer det mig — for tjener Kavn af en social Reform. Det forekommer mig, at være en Misbrug af Ordene social Lovgivning og social Reform, hvis man vilde kalde dette Forslag en social Reform. Det kan være meget godt og bekvemt for Amtmænd og Sagneraad, at de gjældende Bestemmelser om Fattiglovgivning blive samlede, man har ikke fortænkt de Folk i, at de blive glade; men det er ikke Hovedsagen, at Fattiglovgivningen bliver bekvem

for Administrationen, men at der gjøres Noget for de Fattige, det bør være Nr. 1; om det saa volder Administrationen lidt mere eller mindre Uleilighed, bør først komme i anden Række. Jeg skal af Hensyn til den Tid, jeg har faaet Ordet paa, ikke komme ind paa § 64, hvad jeg ellers nok kunde have haft lyst til. Jeg skal dog sige, at det ikke med nogen virkelig Grund kan kaldes Alverdensforsørgelse, men med mere Jøie kaldes en Begyndelse til at yde velfunderet Fattighjælp ved en vis Alder. At falde det, der indeholdes i denne Paragraf, Alverdensforsørgelse, vilde i høj Grad være en Misbrug af dette Ord. Som Helhed maa jeg sige om dette Forslag, at det fra et demokratisk Standpunkt i høj Grad er en Støffelse. Vi have nu i en 15—20 Aar om trent talt om en Reform i denne Henseende, og jeg har her framhævet enkelte Punkter, hvor der særlig har været ønsket Reform; og hvad saae vi saa efter 15—20 Aars Diskussion, og efter at den offentlige Mening kan siges at være i høj Grad forberedt paa en saadan Reform, Andet end en Samling af de bestaaende, halvt eller helt Hundrede Aar gamle — jeg veed ikke hvor gamle — Bestemmelser! Det er det, man kalder social Lovgivning. Jeg maa tilstaa, at det stemmer ganske godt for Øvrigt med de Fordringer, man stiller til Regjeringen; det stemmer godt med den politiske Røisomhed, som man fra forskjellige Sider, ogsaa fra dette Thing, har lært at iagttage overfor Regjeringen, og man har endogaa lært en saadan saglig Røisomhed, at man finder, at det er Reform, selv om man maa nøies med det Bestaaende med lidt Lapperi paa, men ellers aldeles Intet, der paa nogen som helst Maade fortjener Navn af en social Reform.

J. Hansen. (Svendborg Amts 2den Valgtreds). Det er kun en ganske kort Bemærkning, jeg vil rette til den høitæredede Indenrigsminister i Anledning af Ministerens Dntale af mine Udtalelser, da jeg forrige Gang havde Ordet om Hemmelighedsstrammeriet ved Fødselsstiftelsen i København. Den høitæredede Indenrigsminister yttrede, at denne Ordning, efter hans Formening, var oprettet og bibeholdt som en Begunstigelse for Kvinderne. Jeg har ikke villet, at denne Ytring, af den høitæredede Minister skulde gaa hen uimodsiget. Det er min Overbevisning, at denne Opfattelse af Ministeren er aldeles urigtig, og jeg er overbevist om, at dersom den høitæredede Minister vilde undersøge denne Sags Historie, vilde han komme til Forstaelse af, at Fødsels-